Összefoglaló

a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács 2016. december 13-án, a Siemens Magyarország Zrt. telephelyén (1143 Budapest, Gizella út 51-57.) megtartott üléséről

Dr. Palócz Éva (Tudomány Képviselői Oldal) **soros elnök** köszöntötte a jelenlévőket.

Virágh Adrienn, a Siemens kommunikációs igazgatója köszöntötte a jelenlévőket és kiemelte a felelősségvállalás és a társadalmi párbeszéd jelentőségét a Siemens munkája során.

Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára köszöntőjében a minimálbérrel és garantált bérminimummal kapcsolatos megállapodásokkal kapcsolatban elmondta, hogy régen volt ilyen egyértelmű együttműködés a felek között. Elmondta, hogy Magyarország elmúlt évi teljesítményében nagy szerepe volt a munkaadóknak, munkavállalóknak, illetve a társadalom különböző területein szolgáló emberek, szervezetek tevékenységének is.

1. A napirend elfogadása

A napirend tervezete a következő volt:

Napirend előtt tárgyalandó:

1. A napirend elfogadása

Tervezett napirend:

2. Konzultáció a 2017. évi minimálbérről és garantált bérminimumról
3. Az Irinyi terv iparstratégia bemutatása
4. Egyebek

A levezető elnökszavazásra bocsátotta a napirendi pontokat, amelyeket a Tanács egyhangúlag elfogadott.

2. Konzultáció a 2017. évi minimálbérről és garantált bérminimumról

Cseresnyés Péter, a Nemzetgazdasági Minisztérium munkaerőpiacért és képzésért felelős államtitkára elmondta, hogy a konzultáció jogszabályi alapját a Munka Törvénykönyvének 153. §-a adja, amely előírja, hogy a Kormány a kötelező legkisebb minimálbér és garantált bérminimum összegét és hatályát az NGTT-vel folytatott előzetes konzultáció után állapítja meg. Elmondta, hogy az idei megállapodás túlmutat egy egyszerű bérmegállapodáson, hiszen egy jelentős, a munkabérre rakódó adócsökkentést is tartalmaz. Beszélt a béralakulás hosszabb távú trendjéről, amely kapcsán elmondta, hogy a reálkereset és a GDP növekedése nagyjából azonos trendet mutat. Kiemelte a termelékenység fontosságát, amely a következő időszakban a GDP növekedését és az ezzel párhuzamosan futó bérnövekedést is biztosítani fogja. Beszélt továbbá a minimálbér hosszútávú trendjéről. Az elmúlt időszakban a minimálbér, a bruttó átlagkereset és a fogyasztói árindex közül, a minimálbér emelkedett a legnagyobb mértékben. Ez többek között a minimálbér adózásának is köszönhető, azért, hogy úgy hasson a magasabb bérkategóriákra, hogy azok is emelkedjenek.

Több szempontból is kiemelte a megállapodás jelentőségét. Egyrészt az béremelkedés mértéke miatt, másrészt az ahhoz kapcsolódó adócsökkentés miatt, amelynek értelmében a társasági adó 2007. január 1-től egységesen 9 % lesz. A minimálbér 2017-ben 15%-kal, 2018-ban pedig újabb 18%-kal fog emelkedni. A megállapodás tehát 1 év helyett 2 évre előre lett megkötve. A garantált bérminimum 2017-ben 25%-kal, 2018-ban további 15%-kal fog

emelkedni. A Kormány célja a két kategória közötti olló kinyitása, illetve a szakmák megszerezésére való ösztönzés.

A béremelés komoly járulékkövetkezményei miatt a szociális hozzájárulási adó csökkentését is elfogadta a VKF, a szociális partnerek és a kormányzat közös tanácskozása, amelynek értelmében a szociális hozzájárulási adó 2017-ben 5%-kal fog csökkenni, majd 2018-ban újabb 2%-kal. Az államtitkár elmondta, hogy amennyiben 2017-ben egy jelentős mértékű bérnövekedés következik be a versenyszférában, további 0,5%-os adócsökkentés következik be.

Az államtitkár elmondta, hogy a bérmegállapodás összesen 1 millió 241 ezer embert fog érinteni.

Az oldalak álláspontjai:

Az **Egyházi Oldal** üdvözölte a megállapodást, amely véleményük szerint jelentős változásokat fog beindítani a magyar gazdaságban és jelentős toló hatása lesz minden bérkategóriára. Az oldal elmondta, hogy ezzel vége lesz Magyarországon az olcsó munkabérre épülő gazdasági rendszernek.

A **Gazdaság Képviselői Oldal** elmondta, hogy négy nagy nemzetgazdasági ágazat van, ahol leginkább megjelennek azok a munkavállalók, akik megállapodás tárgyát képező bérkategórián vannak foglalkoztatva: kiskereskedelem, feldolgozóipar, szolgáltatás és a mezőgazdaság területén. Ugyanakkor ezek azok az ágazatok, ahol a vállalkozások viszonylag alacsony hatékonysággal működnek, ezért jelentős gondot fog okoznia plusz bérek kitermelése, a járulékcsökkentés pozitív hatásaival együtt is. A bérmegállapodás hatására meg fognak jelenni a gazdaságban az áremelkedések, amely a vállalkozásokat hatékonyabb teljesítésre fogja ösztönözni- Az oldal reméli, hogy a keresetek növekedése jelentős mértékű növekedést fog előidézni a fogyasztásban is, tehát bizonyos mértében a megnövekedett kiadások vissza fognak áramolni. Az oldal felhívta a figyelmet arra, hogy azok a vállalkozások, amelyek nem tudnak versenyképesen működni a mostani piaci körülmények között, elsősorban a kisvállalkozások körében, el fognak tűnni a versenyszférából.

A **Munkavállalói Oldal elmondta,** hogy a megkötött megállapodás kiindulópontja lehet 2018-tól egy újabb lépésnek, amikor egy újabb bérfelzárkóztatási programot kell végiggondolni, olyan céllal, hogy közelítsünk jobban az európai uniós bérekhez. Az oldal elmondta, hogy a bérmegállapodás létrejötte problémát jelent a közszolgáltató cégeknél, ahol szükség lenne valamilyen iránymutatásra az ottani bérfejlesztéseket illetően. Emellett bérrendezésre van szükség a közszférában is, amelynek a bértáblája értelmetlenné vált a bérmegállapodás után.

A **Tudomány Képviselői Oldal** felhívta a figyelmet a termelékenység és a béremelés közötti olló szétnyílására, illetve ennek lehetséges következményeire. Ennek értelmében vagy emelkedik a teljesítmény, vagy egyre nagyobb tömegek fognak kiszorulni a munkaerőpiacról, akkor is ha munkaerőhiány van Magyarországon. Emiatt biztosítani kell a kis-és középvállalatok számára, hogy ezt a termelékenységnövekedési pályát fussák be.

A **Művészeti Oldal** elmondta, hogy egyetért a béremeléssel. Felhívta a figyelmet a bértorlódás lehetőségére, amely a kulturális igazgatás területén számos esetben valóban beáll. Ennek az egyik oka, ha a központi igazgatás és a dekoncentrált szervek felől nézzük, hogy 2011-ben kiszervezésre került a kormánytisztviselői kar. Ezáltal a köztisztviselői kar homogén jogállás megszűnt és a központi közigazgatás leszámítva a dekoncentrált szerveknél már bérfejlesztést, illetményfejlesztést látunk, miközben a központi közigazgatásnak, akár a kormányzati, akár a nem kormányzati speciális területein kiesnek a fejlesztési kategóriából.

A kétgyermekesek adókedvezmény növelésével kapcsolatban az Oldal elmondta, hogy hatásában szinte utolérik a három-vagy többgyermekesek adókedvezmény-hatását, amelynek korrigálását javasolja az Oldal.

A Civil Oldal is üdvözölte a bérmegállapodást. Felhívta a figyelmet azokra a szektorokra (szociális, együttműködési, oktatási), amelyek nem tudják kitermelni a béremelkedést és ahol bérkompenzációra lesz szükség tekintettel arra, hogy ezek a szervezetek állami feladatot látnak el az állami normatívából.

Cseresnyés Péter államtitkár válasza

Az államtitkár válaszában elmondta, hogy bértorlódások felállhatnak, de az idő fogja megoldani a gazdaság teherbíró-képessége segítségével vagy annak növelésével, azt eszközül felhasználva. Elmondta, hogy a kormányzat foglalkozik azokkal a problémákkal, amik a közszférára, közalkalmazottakra, illetve az állami tulajdonú cégekre vonatkozóan felmerültek. Az ágazati béremelések mind abba az irányba mutatnak, hogy az állami foglalkoztatásban dolgozó emberek bére is folyamatosan növekedjen.

Az Oldalak álláspontjai

Az **Egyházi Oldal** elmondta a történelmi egyházak nagyon komoly volumenű szociális ellátórendszert működtetnek, az államtól átvállalt feladatként, és itt az alkalmazottak zöme minimálbéres, illetve garantált minimálbéres, és ezt a bérnövekményt, ami természetesen erre a szférára is érvényes, ezt a szociális hozzájárulási adó csökkenéséből nem lehet kigazdálkodni. Az Oldal a kormánytól várja, hogy normatívaemeléssel teremtse meg annak a lehetőségét, hogy ezt a törvényi kötelezettséget a történelmi egyházak által működtetett szociális ellátórendszerben dolgozó munkavállalók részére is meg tudják lépni.

A **Gazdaság Képviselői Oldal** nem kívánt hozzászólni.

A **Munkavállalói Oldal** nem kívánt hozzászólni.

A **Tudomány Képviselői Oldal** nem kívánt hozzászólni.

A **Művészeti Oldal** nem kívánt hozzászólni

A **Civil Oldal** nem kívánt hozzászólni.

3. Az Irinyi terv iparstratégia bemutatása

Lepsényi István, a Nemzetgazdasági Minisztérium gazdaságfejlesztésért és a-szabályozásért felelős államtitkára elmondta, hogy az Irinyi tervvel kapcsolatban három célkitűzést határozott meg a kormány: az ipar részesedésének növelése a gazdaságban, a járműgyártás fejlesztése mellett azoknak az ágazatoknak a fejlesztése, amelyek szintén nagy fejlődési lehetőséggel rendelkeznek, valamint az innováció. Az Irinyi terv kidolgozásakor öt fő szempont lett figyelembe véve. Egyrészt, hogy új digitális technikákat, új anyagokat alkalmazzanak. Másodsorban energia-és anyaghatékony eszközök alkalmazása. Harmadik feladat a területi egyenlőtlenségek oldása. Negyedik a munkaerő-és munkahelyteremtés, és végül a hazai erőforrások hatékony kihasználása.

A stratégiák kidolgozásakor megfogalmazódott, hogy paradigmaváltásra van szükség az iparfejlesztésbe, vagyis a mennyiségi fejlesztés helyett minőségi, innovatív iparpolitikára. Ehhez magasabb képzettségi szintre kell juttatnunk a munkaerőt is.

A fejlesztésekhez szükséges fejlesztéspolitikai eszközök alapvetően pénzügyi eszközök. Magyarországon a beszerzések jelentős hányada közbeszerzéssel történik. Nagyon sok olyan közbeszerzés van, ahol nem lehet egyből magyar terméket találni, ezért veszik az importot. Az innovációs partnerség lehetőséget nyit arra, hogy Magyarországon kifejlesztésre kerüljön egy olyan termék, amit aztán a közbeszerzésen el lehet adni.

Az államtitkár részletesen beszélt a költségvetési forrásrendszerek átstrukturálásáról, illetve a közbeszerzéssel kapcsolatos szabályozási környezet megváltoztatásáról.

A stratégiák között említette többek között a Nemzeti Autóbuszgyártási Cselekvési Tervet, illetve a magyar e-mobilitás stratégiáját, amely az elektromos járművek elterjedésének ösztönzéséről szól.

Az államtitkár kiemelte a foglalkozási struktúra megváltozását, amely miatt magasabb képzettségű emberekre lesz szükség, akik ismerik a digitális ipart. Ennek érdekében két lépés született. Az egyik, hogy a kormány létrehozott egy olyan iparplatformot, ahol a nagyvállalatok, a kisvállalatok, a tudományegyetemek, a kutatóintézetek vesznek részt. A platformon keresztül szeretné a kormány biztosítani, hogy a nagyvállalati tudás eljusson a kkv-khoz, annak érdekében, hogy versenyképesek legyenek. Jövőre öt mintagyárat hoz létre a kormány, ahol a kkv-k tájékoztatást, képzést kapnak és pályázatokon keresztül lesz biztosítva számukra, hogy az Ipar 4.0-át alkalmazzák az életben.

Az államtitkár kiemelte a nagyvállalatok és kisvállalatok kapcsolatát. Elmondta, hogy Magyarországon nagyon erős a beszállítóipar majdnem minden területen. A beszállítóiparon belül jól lehet biztosítani azt, hogy a nagyvállalatoktól menjen le a kutatásfejlesztés a kisvállalatok felé. Ez egy lehetőség és egy kihívás, illetve egyre több kkv szálljon be a beszállítói láncba és legyen a nagyvállalatoknak először beszállítója, utána pedig önálló exportáló vállalata külföldre. Tehát ezek azok a blokkok, amelyekkel elősegíthető a kkv-k fejlődése a nagyvállalatok irányába, illetve a kutatásfejlesztés irányába. Ezek azok az alapvető szempontok, amelyek meghatározzák a Kormány iparfejlesztési célkitűzéseit.

Oldalak álláspontjai

A Civil Oldal kiemelte, hogy bár a stratégia öt pillére nagyon jó, a területi egyenlőtlenségek kiigazítását nem szabad uniformizálni, hanem mindenhol a helyi értékeket és lehetőségeket kihasználva kell fejleszteni. A hazai erőforrások hasznosításával kapcsolatban az oldal elmondta, hogy a hazai ásványkincsről sehol sem esik említés, pedig a bányászat szerepe az iparban nagyobb hangsúlyt érdemel.

A Művészeti Oldal kiemelte, hogy az Irinyi terv és az oktatáspolitika szorosan összekapcsolódik. Az oktatás és a tudomány szerepe nagyon fontos a terv megvalósításához.

A Tudomány Képviselői Oldal szintén kiemelte az oktatásban felmerülő stratégia változtatás igényét, hiszen az ipar más típusú kompetenciákat igényel, mint amit jelenleg a diákok az iskolákban megtanulnak. Emellett az oldal elmondta, hogy azoknak, akiknek kulcsszerepe van innovációs ökoszisztémák fejlesztésében a megfelelő szakmai tudás mellett megfelelő képzelőerővel is rendelkeznie kell. Ennek az oktatásban is meg kell nyilvánulnia.

A Munkavállalói Oldal kérdésként tette fel, hogy az oktatási rendszer felkészíti-e a jövő munkavállalóit, hogy egy ilyen munkaerőpiacon helyt álljanak, illetve, hogy a felnőttképzés

rendszere képes-e a mai rendszerszintű átalakításra, azoknak a kompetenciáknak a megszerzésére képessé teszi-e a munkavállalót a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre.

A Gazdaság Képviselői Oldal elmondta, hogy a kkv-k területén nemcsak ipari tevékenységet folytató cégek vannak, hanem a szolgáltatás, a kereskedelem, a vendéglátás területén rengetek kkv működik, nagyon sok foglalkoztatottal, akik ebből a tervből logikusan éppen tartalmánál fogva kimaradtak. A többi kkv is annyira fontos ennek a magyar gazdaságnak, mint azok, amelyek az ipar területén működnek, és akár beszállítóként valamelyik multinacionális cégnek az árnyékában végzik a tevékenységüket, és kicsit talán rá is vannak kényszerülve arra, hogy átvegyék maguk is azokat a modern technológiákat, amelyeket a termékeiket befogadó itt lévő multinacionális cégek befogadnak. Azokat a kkv-kat is próbáljuk meg inspirálni arra, hogy ezekbe az új irányokba elmozduljanak, amelyek nem kifejezetten az ipar területén vannak. Nagy szükség lenne arra, hogy ne veszítsük el azokat a kisvállalkozásokat és közepes vállalkozásokat, mikrovállalkozásokat sem, amelyek nem az ipar területén működnek, mert borzasztóan fontosak a magyar gazdaság számára minden más szempontból is.

Az Egyházi Oldal elmondta, hogy jelenleg 47 százalék az ipari termelésben a járműipar aránya a kibocsátás volumenében. Ez óriási veszély abból a szempontból, hogy jelenleg nincs magyar járműipari márka a világpiacon, sem az európai piacon, sem a regionális piacon. Tehát gyakorlatilag mi csak a multinacionális cégek beszállítói vagyunk. Üdvözölte az oldal a törekvést, hogy magyar terméket pozícionáljanak kormányzati segítséggel, de elmondta, hogy ennek lehetnek veszélyei is. Az oldal álláspontja szerint túl kevés szerepet képvisel az élelmiszeripar és a mezőgazdasági termelés fejlesztése, illetve a mezőgazdasági gépgyártás. Az oldal elmondta, hogy egy magyar kkv számára globális tér a Kárpát-medence. A 4.0-ás iparpolitikai koncepcióba be lehetne emelni azokat a magyar kkv-kat, amelyek ebben a szegmensben élen járnak technológiailag, termékfejlesztésben, és azoknak a Kárpát-medencei terjeszkedését segíteni.

Lepsényi István államtitkár úr válasza

Elmondta, hogy a kormány is kulcsfontosságúnak tartja a terv megvalósításához a tudománynak, a felsőoktatásnak és a szakoktatásnak a szerepét. Ezért kötött az EMMI megállapodást az Akadémiával, amelyben konkrét feladatok kerültek meghatározásra mindkét fél számára. Az együttműködés folyamatos. Az oktatás átalakítása és a digitális oktatás hangsúlyozásával kapcsolatban is egyetértett az oldalakkal. Ezzel kapcsolatban elmondta, hogy 2016-ban a szakoktatásban és a felsőoktatásban elindult a vállalkozási és pénzügyi ismeretek oktatása.

Az élelmiszeriparral, illetve a mezőgazdasági gépgyártással kapcsolatban az államtitkár elmondta, hogy a stratégia részét képezi, amellyel kapcsolatban még megválaszolatlan a magyar traktorgyártás kérdésköre.

<u>Oldalak hozzászólásai</u>

A Civil Oldal nem kívánt hozzászólni.

A Művészeti Oldal támogatását fejezte ki.

A Tudomány Képviselői Oldal a mentoripari támogató környezettel kapcsolatban kérdezte az előterjesztőt, hogy ki fogja a kis-és középvállalkozások mentorálását végezni, illetve ki fogja a már említett mintagyárakat üzemeltetni.

A Munkavállalói Oldal elmondta, hogy a fejlődésnek és az innovációnak alapja a tudomány, a képzés, az oktatás, amelynek meg kell tudnia teremteni a feltételeit a stratégia végrehajtásának.

A Gazdaság Képviselői Oldal megerősítette a Tudomány Képviselői Oldal kérdését azzal kapcsolatban, hogy ki fogja mentorálni a kvk-kat?

Az Egyházi Oldal az előterjesztéshez nem kívánt hozzászólni.

Lepsényi István államtitkár válasza
A mentorálással kapcsolatban elmondta, hogy néhány éve működik a mentorálási program. Ezt az együttműködést a kamarával fogják bővíteni, úgy hogy felmérik a nagy fejlődési, növekedési lehetőséggel rendelkező vállalatokat és azokat segítik. A mintagyárakkal kapcsolatban elmondta, hogy nagyvállalatokra számítanak, tehát Bosch-ra, Siemensre stb., akiknek van ilyen, nem minta-, hanem élő gyáruk, amely ki tudja képezni a kisvállalkozót.

A kutatóintézetekkel és a közoktatással kapcsolatban elmondta, hogy a versenyképes kutatóintézetek anyagi ellátottsága határozottan javult és amennyiben olyan szolgáltatást nyújtanak, amit az ipar igényel, akkor fenn tud maradni.

4. Egyebek

A **Munkavállalói Oldal** elmondta, hogy javasolja a korábban elfogadott NGTT-reformprogram megvalósítását.

Jóváhagyta:

Dr. Palócz Éva
soros elnök